

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

JUTRA

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

10. VI. 1924 - 10. VI. 1937

Pariz, 14. junija.

Tajmstveni zločin, ki je bil izvršen nad dvema znanima italijanskima protifašistoma, ki sta kot emigranta delj časa živela v Franciji, je zbudil v francoskih levčarskih krogih veliko razburjenje. Dolej so se doznale sledeče zanimive podrobnosti: V okolici mesta Bagnoles sur Orne so našli kmetje prevrnjen avto v obcestnem jarku. O tem je bila takoj obveščena policija, ki je ugotovila krvne madeže na avtomobilskih sedežih, razen tega se je našel neki paket, v katerem je bil peklenjski stroj, ki je bil zapaljen, ki pa je radi dežja očitno izgubil moč učinka. Zdi se, da so zločinci s položitvijo peklenjskega stroja v avtu hoteli zabrisati vsako sled. Nedaleč odtod sta bili najdeni dve mrtvi trupli, na katerih se kažejo znamenja ranitve z bodalom in samokresi. Ugotovilo se je, da sta umorjenca znana italijanska protifašista Carlo in Nello Rosselli. Carlo Rosselli je bil že delj časa ravnatelj italijanskega protifašističnega lista, ki izhaja v Parizu pod naslovom »Giustizia e Libertà«.

Po dosedanjih ugotovitvah, ki so zbudile v Franciji velikansko ogorčenje, je slejkoprej ugotovljeno, da sta bila brata Carlo in Nello Rosselli zabojena v avto mobilu in sicer 7 km od znanega normanskega kopališča Bagnolet. Kot zločinci pridejo v poštev potniki v nekem drugem avtomobilu, ki jih je neka priča videla, kako so izstopili in se podali v voz bratov Rossellijev, v katerem so našli neke vrste peklenjski stroj. Domneva se, da je obstojel namen, pognati v zrak avto, v katerem sta bila umorjenca, ter s tem otežkočiti preiskavo, kar pa je preprečilo deževje nakar so morilci obe žrtvi svojega zločina spravili na mesto, kjer so ju pozneje našli. Carlo Rosselli je bil ustanovitelj pokreta »Giustizia e Libertà«, ki ima namen protifašistične propagande med laškimi intelektualnimi krogi. Carlo Rosselli je bil kot vodja v Parizu izhajajočega tednika »Giustizia e Libertà« ena najbolj znanih in najuglednejših osebnosti v italijanski emigraciji. Bil je profesor visoke trgovske šole v Genovi in se je politično malo udeleževal. Po Matteottijevem umoru pa se je priključil socialistom in je po proglasitvi izjemnih zakonov v oktobru 1926 izvedel beg znanega socialističnega voditelja Turattija, ki ga je spremljal na Korziko. Carlo Rosselli sam pa se je vrnil v Italijo, kjer je bil leta 1926 obsojen na petletno pregonstvo na liparsko otočje. Toda avgusta 1929 se mu je na pustolovski način posrečilo, da se je odtod pobegnul v Francijo. Tukaj je razvil živahno propagando proti fašizmu in se je po izbruhu španske državljanske vojne podal v Španijo, kjer je v svojstvu nekdanjega topniškega častnika organiziral italijansko brigado, ki se bori na strani valencijske vlade. Vrnil se je v Francijo, potem ko je bil pri Huecju ranjen. Kakor pravijo ni poznal nikakšnega nezaupanja in je italijanska »Ouvra« nekajkrat izrabila to njegovo lastnost.

Njegov brat Nello Rosselli je bil profesor zgodovine v Florenci. Užival je mednarodni sloves, zlasti kot znamenit zgodovinar. Politično se ni udeleževal in je očitno postal žrtev atentata le po naključju, da se je v tem času nahajal na strani svojega brata.

V zvezi s tem umorom, ki spominja na Matteottijev slučaj je bil aretiran neki mladi Italijan po imenu Naef, ki je po atentatu prispel iz Londona v Bagnolet z namenom, da poseti Carla Rossellija. Pri tem se je izdal za njegovega učenca. Zdi

Grožnja z uvedbo najneposrednejše kontrole nad francoskimi bankami

PARIZ, 14. junija. Havas poroča iz Lyona, da je imel tamkaj glavni tajnik socialistične stranke ter minister brez listnice Paul Faure govor, v katerem je dejal, da trčijo vse reforme, ki jih pripravlja vlada Ljudske fronte, na velike težave in odpor iz gotovih strani in da so se te reforme morale odgoditi ne toliko radi navedenega odpora, ampak veliko bolj radi trenutnega gospodarskega položaja v Franciji. Bankarski trusti, tako je dejal Faure, še danes ogrožajo demokratično republiko. Potemtakem bo morala vlada Ljudske fronte misliti na uvedbo najneposrednejše državne kontrole nad kreditnimi ustanovami in bankami. Ob zaključku svojega govora je dejal, da mora vlada Ljudske fronte hrabro nadaljevati z uresničevanjem svojega programa.

Francovci prebili bilbajski „železni obroč“

SALAMANCA, 14. junija. Po poročilih iz Viktorije so francovci prodri do najsprednejših postojank železnega obroča. 60 letal je obsipalo baskovske postojanke z bombami. Prebitje fronte se je izvršilo med Bizkagi in vasjo Frunic. Po poročilu »Echo de Paris« domnevajo, da je pa-

dec Bilbaa še samo vprašanje par dni. Baskovska vlada se je preselila iz Bilbaa v Santander. Radi zračnega bombardiranja od strani Francovih letal so zagoreli obširni gozdovi na širini skoraj 10 km. Baskovske čete so se umaknile do zadnje obrambne črte.

Lenjinova vdova umrla

LONDON, 14. junija. Havas poroča iz Moskve: Domneva se, da so bila trupla osmih ustreljenih generalov zapaljena. MOSKVA, 14. junija. Sinoči je umrla Marija Iljinična Uljanova, rojena Krupskaja, vdova pokojnega Lenjina. V zadnjem času se je njeno zdravstveno stanje zelo poslabšalo ter se iz njene okolice zatrjuje, da je v zvezi s poslednjimi dogodki v Rusiji, ki so nanjo silno delovali, ker ni verovala, da se bodo ide-

ali njenega pokojnega moža na ta način ustvarjali. Izvršni odbor ruske komunistične stranke je izdal ob tej priliki osmrtnico, v kateri proslavlja pokojnico kot največjega ženskega boljševika, ki je do zadnjega časa delala za komunistično idejo in ni pri tem nikdar klonila. Zatrjuje se, da je bila Krupskaja v zadnjem času pod nevidnim, toda tem strožjim nadzorom organov GPU.

Kemal Atatürk pokanja vse svoje nepremičnine državi

ANKARA, 14. junija. Havas poroča: V veliki narodni skupščini je bilo prečitano pismo predsednika republike Kemala Atatürka, s katerim izjavlja državni pogla-

var, da pokanja vse svoje nepremičnine državi. Čitanje tega pisma se je izvršilo v znamenju viharnega ploskanja.

Windsorski vojvoda pride 3. julija na Bled

LJUBLJANA, 14. junija. Dne 3. julija prispe na Bled Windsorski vojvoda k otvoritvi novega golfskega igrišča. Otvoritvi bodo poleg vojvode prisostvovali tudi številne druge ugledne osebnosti.

ISTANBUL, 14. junija. DNB poroča:

Sporazum in pomirjenje

LONDON, 14. junija. Poslaniki Francije, Italije in Nemčije so sklenili včeraj skupno z Edenom dogovor, s katerim se omogoča povratek Nemčije in Italije v odbor za nevmešavanje v španske zadeve. Dogovor ima naslednjo vsebino: 1. Odbor za nevmešavanje pošlje vladama v Burgosu in Valenciji noti, v katerih jih bo pozval, a) naj določijo varnostne pasonave v vseh lukah, kjer bi se mogle nevarne ladje brez nevarnosti zasidrati, b) naj obljubita, da ne bosta napadali mednarodnih ladij. 2. V primeru novih spopadov imajo napadene ladje pravico do obrambe, ne pa do represalij. 3. Po

takem napadu se sestanejo diplomatski zastopniki štirih velesil v Londonu, da sklepajo, kakšni ukrepi naj se sploh vzamejo. Besedilo note generalu Francu in valencijski vladi bo danes izročeno predsedniku odbora za nevmešavanje lordu Plymouthu, ki ga bo nato sporočil vsem članom odbora. Ko bo odbor sprejel noto na znanje in bo sklenil njeno odposiljatev obema vladama v Španiji, se bosta italijanska in nemška vlada vrnil v odbor za nevmešavanje. V tukajšnjih diplomatskih krogih izražajo zadovoljstvo, ker se je posrečila ta kočljiva naloga.

se pa, da ni bil Naef soudeležen pri umoru. Ni pa dvoma, da gre za politični umor. Carlo Rosselli je zbudil namreč v zadnjem času posebno pozornost »Ovrec«, ker je razpolagal z dokazi ter informacijami o italijanski udeležbi pri španski državljanski vojni. Francoski zunanji minister Dormoy je sprejel posebno dele-

gacijo italijanskih emigrantov pod vodstvom bivšega predsednika vlade Nitti, ki ji je izjavil, da bo francoska policija storila vse, da izsledi morilce.

Francoski levčarski listi opozarjajo, da je Rosselli padel prav tako 10. junija, kakor Matteotti, ki je bil kakor znano umorjen dne 10. junija 1924.

Požig paviljona letnega telovadišča Ljubljanskega Sokola

Kr. banska uprava v Ljubljani je včeraj izdala naslednjo objavo:

V noči od 12. do 13. junija t. l. je bil okrog ene ure na letnem telovadišču Ljubljanskega Sokola zlonamerno zažgan paviljon v vrednosti okrog 30.000 Din. Na podlagi dosedanje policijske preiskave, ki pa še ni zaključena, je upravičeno prepričanje, da so paviljon zažgali nasprotniki sedanjega režima, in sicer z namenom, da bi odvrgli pozornost javnosti od uboja akademika Dolinarja na drugo stran.

V času, ko je nastal požar, je prisla skupina kakih 300 ljudi, samih simpatizerjev JNS, ki so se obnašali zelo razburjeno. Med njimi se je posebno odlikoval narodni poslanec Rajko Turk.

Policija vodi preiskavo objektivno in energično dalje in bo po zakonu nastopila proti krivcem.

Osebnost in imovinska varnost vsakega poedincega kakor tudi vseh po zakonu dovoljenih organizacij, v tem primeru sokolskega društva, bo brezpogojno zavarovana.

(Iz pisarne kr. banske uprave v Ljubljani, 13. junija 1937.)

IX. vinarski kongres

Po sklepu zadnjega občnega zbora mariborske podružnice Vinarskega društva se je vršil letošnji občni zbor Vinarskega društva za dravsko banovino v Slovenski Bistrici, združen z Vinarskim kongresom, vinsko razstavo in vinskih sejmom Slovenjebistriške podružnice.

V soboto dne 12. t. m. so se zbrali v dvorani hotela Beograd številni delegati vinarskih društev iz vse dravske banovine da prisostvujejo letošnjemu občnemu zboru. Zbor je otvoril in vodil zaslužni predsednik g. Lovro Petovar, ki je avdoma pozdravil zastopnika banske uprave g. Flega, zastopnika marib. vin. šole g. prof. Pečovnika in zastopnika Kmetijske šole na Grmu ravnatelja inž. Absenca. V svojem predsedniškem poročilu je g. Petovar orisal stanje vinogradništva v dravski banovini in v vsej državi. Tajniško in blagajniško poročilo je podal neumorni društveni funkcionar višji klet. nadzornik g. Zabavnik. Njegovo poročilo prikazuje agilno delovanje Vinarskega društva v preteklem poslovnem letu. Društvo je imelo v preteklem letu Din 23.608,39 dohodkov in Din 13.467,45 izdatkov, medtem ko je društveno premoženje naraslo na Din 22.459,87. V društvu je včlanjenih 14 podružnic s 501 člani. Odbor je povečal veliko pažnjo vsem perečim vprašanjem vinogradništva. Po revizijskem poročilu g. Blaževića in po soglasno sprejeti razrešnici blagajniku in celotnemu odboru se je razvila živahna debata, ki se je glavne nanašala na vsa vprašanja, papopadena v predloženi resoluciji. Sprejeti so bili istotako pri predlogi podružnic in tresničarskega vsi predlogi podružnic in tresničarskega zbora je bila določena Gor. Radgona.

Pri volitvah je bila izvoljena nova uprava, iz katere so izpadli vsi dosedanja najagilnejši stanovsko-strokovni delavci g. Petovar, Zabavnik in drugi. V novem odboru so: Šerbinek Ivan, Vrtnič pri Svečini, predsednik, Vesenjok Ivan, Maribor, podpredsednik, Pečovnik Konrad, Maribor, Strašek Ivan, Pekre, Jenko Jože, Novo mesto, Lipovec Ignac, Podgradje, Brečič Miha, Ptuj, Munda Martin, Ormož, Bouvier Clotar, Gornja Radgona, Kerin Franc, Sv. Križ, Bratuša J., Lutomer, Brule Franc, Smihel-Stopiče, Frece J., Bizeljsko ter Trojak Stanislav,

Sportna gibanja

Mariborčani porazili Zagrebčane

Po nezanemljivih bojih za podsavezno prvenstvo, v katerih je mariborski SK Železničar lepo afirmiral mariborski nogomet, je včeraj posegel Železničar v borbe za prehodni pokal prometnega ministra. V letošnjem takmovanju za omenjeni pokal, ki ga brani SK Železničar v Nišu, sodelujejo vsi železničarski klubi v naši državi. V smislu propozicij je tekmovanje razdeljeno v 4 zone, katerih prvaki bodo odigrali ob priliki letošnjega kongresa UJNZB v Splitu turnir za pokal prometnega ministra. Mariborski Železničarji so uvrščeni v zapadno skupino, v kateri igrajo ljubljanski Hermes, zagrebški Železničarji, novosadski Železničarji in SK Železničar iz Indije. Sedaj, ko so Mariborčani izločili zagrebške tovariše iz tekmovanja, morajo Mariborčani nastopiti še proti novosadskim Železničarjem in bo zmagovalec iz te tekme finalist na splitskem turnirju.

Z ozirom na važnost tekme sta oba nasprotnika nastopila v najmočnejših postavah.

Zanimanje za tekmo ni bilo veliko in se je zbralo na stadionu ob Tržaški cesti komaj okoli 400 gledalcev.

Igra je bila v začetnih fazah precej raztrgana in medla. Sicer je bila povsem odprta in je sčasoma pridobivala na živahnosti, koncem prvega polčasa se je razvila v pravo borbo, ki bi zaslužila naziv lepa. V tem razdobju so se opazile lepe kombinacije, smiselni prenosji in živahne napadalne ter obrambne akcije. Pred vratji — na eni in drugi strani — je bilo nekaj zrelih situacij, od katerih je domače moštvo le eno izkoristilo, dočim je drugi gol plod enajstmetrovke. Drugi polčas je potekel v eklatantni premoči domačih, ki iz svoje nadmočne igre v polju niso utegnili v borbi z živavo obrambo izbiti posebnih koristi. Domača enajstmetrovka je v tem delu igre zabila dva gola, najmanj pol tucat zrelih prilik pa je izpustila. Zagrebčani so od časa do časa prenesli igro po kritih na drugo polovico in ustvarili nekaj prav kočljivih situacij, tudi oni so imeli slabe strelce.

V glavnem sta obe moštvi dali precej pohlevno igro. Od časa do časa se je domače moštvo povzpelo do malo širokopoteznejših zasnov, pri vsej živahnosti in temperamentu pa ne moremo biti z igro povsem zadovoljni. Če gre to na rovaš prijateljstva napram tovarišem iz Zagreba, je še kolikor toliko oprostljivo, v izločilnih tekmah za vstop v ligo pa bo moral Železničar že malce drugače zaigrati, in sicer bolj požrtvovalno, in kar je glavno: streljati iz vsake pozicije. Hiperkombinacija v kazenskem prostoru je brezmiselna!

Gostje so imeli močno zaslonbo v obrambi, ki je opravila najtežji del posla in s svojim živim razdiralnim delom onemogočila nasprotnemu napadu izrabo mnogih napadalnih akcij. Sploh so Zagrebčani predvajali izrazito defenzivno igro.

Rezultat igre je pravičen in odgovarja poteku. Toda z malo več sreče in prevladnosti bi nam domače moštvo lahko serviralo rezultat, ki bi nalikoval rezultatu proti trboveljskim Amaterjem.

Sodil je g. Kapič. Gotovo je bil objektivni in v splošnem tudi dober sodnik. V predtekmi je mladina SK Rapida v prijateljski tekmi porazila mladino SK Železničarja z 1:0 (0:0).

Tekme za srednjeevropski pokal

Genova: FC Genova: Gradjanski (Za-

Dolnja Lendava, odborniki, Vojsk Franc, Maribor in Šmarčan Janko Jarenina, pre glednika.

V nedeljo, 13. junija je bil IX. vinarški kongres v dvoranj Okrajne hranilnice v Slovenski Bistrici. Na dnevnem redu so bila 3 predavanja strokovne vsebine in sprejetje po starem odboru predložene resolucije. Predavali so: g. Konrad Pečovnik o peronospori, inž. Ivo Zupančič o obnovi vinogradov v zvezi s trsnim izbirom in inž. Sergej Gorjup o ravnanju z mošči in ohranitvi mladih vin. Po predavanjih je bila prečitana in sprejeta obširna resolucija, v katerih se vinogradniki zavzemajo za ustanovitev odseka za vinarstvo pri Kmetijski zbornici, za vzpostavitev ekspoziture kmetijske zbornice v Mariboru, za izvajanje zakona o vinu, za sanacijo vinogradništva, obnovo vinogradov, ukinitve trošarine na vino, za dosego čim večjih ugodnosti pri izvozu naših kvalitetnih vin, za znižanje železniške tarife, za izpopolnitev strokovnega pouka vinogradnikov. Nadalje zahtevajo vinogradniki strogo postopanje proti zakatnim trsničarjem in ustanovitve banovinske trsnice v Mariboru. Po kongresu je otvoril vinsko razstavo in pokašnje vin, združeno z vinskim sejmom slovenjebistriške podružnice, nar. posl. g. Gorenjak. Na razstavi so bila razstavljena vina letnikov 1934-35. V popoldanskih urah so si gostje in delegati ogledali slovite vinograde v Visolah, Kovačji vasi, Ritoznoju in okolici Konjic, s čimer je bilo zaključeno letošnje zasedanje naših vinogradnikov.

na o vinu, za sanacijo vinogradništva, obnovo vinogradov, ukinitve trošarine na vino, za dosego čim večjih ugodnosti pri izvozu naših kvalitetnih vin, za znižanje železniške tarife, za izpopolnitev strokovnega pouka vinogradnikov. Nadalje zahtevajo vinogradniki strogo postopanje proti zakatnim trsničarjem in ustanovitve banovinske trsnice v Mariboru. Po kongresu je otvoril vinsko razstavo in pokašnje vin, združeno z vinskim sejmom slovenjebistriške podružnice, nar. posl. g. Gorenjak. Na razstavi so bila razstavljena vina letnikov 1934-35. V popoldanskih urah so si gostje in delegati ogledali slovite vinograde v Visolah, Kovačji vasi, Ritoznoju in okolici Konjic, s čimer je bilo zaključeno letošnje zasedanje naših vinogradnikov.

P. St.

Sladka gora

V Lembergu je ostala mesto župnije »Kuracija, po smrti prvega kurata pa je bila tudi kuracija ukinjena, čeravno so Lemberžani šli leta 1857 celo na Dunaj prosit za lastnega duhovnika in so v jubilejnem letu 1908 zopet zaprosili, da se jim dodeli en duhovnik s Sladke gore, ki bi ob nedeljah in praznikih čital pri Sv. Nikolaju sv. mašo, vodil na praznik sv. Reš. Telesa procesijo in opravil cerkvene slovesnosti na dan sv. Pankracija, kakor je določeno prav izrecno po starih privilegijih, vendar doslej tega niso dosegli.

Na Sladki gori so župnikovali: Jožef Petrič 1786—1814, Štefan Fornasari 1815—1829, Jurij Kovačič 1830—1833, Ivan Legat 1833—1848, Matevž Lah 1849—1860, Anton Veres 1860—1871, Franc Kene 1871—1895 (ki je pisal od l. 1888. naprej župno kroniko v slovenščini), Franc Irgl 1895—1906, Martin Kranje 1907—1919, Ivan Ivanc 1919—1934 in Andrej Stakne od l. 1935.

K župniji Sladki gori spadata poleg sv. Pankracija in sv. Nikolaja v Lembergu kot podružnici še cerkvi sv. Mihaela in sv. Benedikta. Po ustnem izročilu je spadala cerkev sv. Mihaela, strmo nad Sladko goro v višino 500 m nad morjem, nekoč k župniji v Laporju, ker še takrat župnije v Poljčanah ni bilo. Na dveh zvonovih se nahajata letnici 1643 in 1668.

Cerkvica sv. Benedikta pa je pripadala nekoč župniji sv. Križa, a je pozneje prišla v župnijo Lemberg. Oltar sv. Benedikta je bil postavljen l. 1648.

Nad vse slovesno se je obhajala l. 1854. stoletnica blagoslovitve sladkogorske romarske cerkve. Takrat je bila zgrajena ob koncu šol. vrta kapelica, v kateri se nahaja v spomin na to slovesnost misijonski križ. — Naslednjega leta pa je zanesla neka beraška romarica kolero na Sladko goro, ki je zahtevala v treh tednih 25 mrličev.

Šolska kronika prične v šol. letu 1881/82 in je pisana do 1. sept. 1918 v nemščini.

Do leta 1853 so pošiljali s Sladke gore svoje otroke v privatno šolo v Lembergu. Vsakokratni učitelj v Lembergu pa je bil hkrati organist pri župni cerkvi na Sladki gori in tako ob nedeljah in praznikih ni mogel poučevati. Na zahtevo cerkveno-šolskih oblastí sta ustanovila župnik Matevž Lah in kaplan Simon Čerovoša šolo tudi na Sladki gori. Stroški za šolsko zgradbo so znašali 4450 gld. in prvi učitelj je bil Mihael Gobec, doma od Sv. Vida pri Ponikvi. V šolanih je bilo 640 hišnih števil, dokler ni bilo leta 1874 izločenih 162 števil, ko je bila ustanovljena enorazrednica v Lembergu. (Po lemberški kroniki l. 1869.)

Učiteljeva plača je obstajala v običajni šolski plači za posameznega otroka in na jesen v prostovoljni vinski zbirci. Kot organist pa je dobival učitelj tudi običajno zbirci 17 mecljev in 1 škap ter

greb) 3:1 (2:0).

Dunaj: Vienna: Young Fellows (Curih) 2:1 (1:0), Admira: Sparta (Praga) 1:1 (0:0).

Bologna: Austria (Dunaj): Bologna 2:1 (0:1).

Praga: Slavija: Ferenczvaros 2:2 (1:1).

Bukarešta: Ujpest: Venus 6:4 (3:3).

Curih: Grasshopper: Prostejov 4:3 (2:0).

Ostale nogometne tekme

Celje: Brzoturnir: Olimp: Atletiki 2:1, SK Celje: SK Jugoslavija 0:0, Jugoslavija: Atletiki 2:1, Olimp: SK Celje 1:0.

Zagreb: Hask: Concordia 3:0.

Beograd: Ambrosiana: Jugoslavija 2:1, BSK: AK Oradea Mare 3:1.

Davšev pokal. Polfinale v Pragi med Jugoslavijo in ČSR se je končal z zmago ČSR v razmerju 3:2, v Berlinu pa je

Iz življenja in sveta

Filmski zvezdniki in zvezdnice godrnjajo radi davkov

Hollywoodski igralci godrnjajo, da zaslužijo sicer več, dohodkov imajo pa mnogo manj kakor v časih nemega filma. Občinski in državni davki požoro 50 do 80% njihovih dohodkov. Leta 1916 je plačala Mary Pickfordova od kosmatih dohodkov 1.300.000 dolarjev samo 22% davkov, dočim je morala plačati Mae Westova, ki je zaslužila leta 1935 »samo« 480.833 dolarjev kot scenaristka in igralka na davkih Zedinjenim državam 234.000 dolarjev, kalifornijski državi pa 50.000. Tako ji je ostala od zaslužka samo tretjina. Marlena Dietrich je imela predlanskim 368.000 dolarjev dohodkov, na davkih je pa plačala 268.000. Bing Crosby je zaslužil 318.907 dolarjev, na davkih je pa plačal 223.907 dolarjev. Garyju Cooperu je ostalo od njegove plače v znesku 311.000 dolarjev samo 93.000.

Samo Warner Baxter se ne pritožuje. Med svojim kratkim bivanjem v New Yorku je izjavil: Plačam nad 100.000 dolarjev na davkih pa se ne pritožujem, temveč nasprotno, zamerim tistim, ki godrnjajo. Zdaj imam manjše dohodke kakor pred tremi leti. Zdi se mi pa pravično plačevati ob velikih dohodkih visoke davke. Zadovoljen sem, da lahko mnogo zaslužim. Spomnimo se milijonov ljudi, ki nas gledajo na platnu, pa imajo

Nemčija porazila Belgijo s 4:1. Nemčija in ČSR sta finalist v evropskem pasu.

Kolesarska dirka Maribor - Marenberg - Maribor. Mariborski kolesarski podsavez je priredil včeraj na 80 km dolgi progi Maribor - Marenberg - Maribor kolesarsko dirko za juniorsko prvenstvo MKP. Zmagal je Sodec (Maraton) v času 2:39:23, 3. Lešnik (Edelweiß) 2:39:26, 3. Jerneje (KSK Celje) 2:46:53, 4. Kramer (KSK Celje) 2:48:28, 5. Štingl (Per.) 2:50. Omenjeni dirkači bodo startali v nedeljo na dirki za državno prvenstvo v Zagrebu.

Mariborski lahkotletci v Ljubljani. V soboto in včeraj je Zveza slovenskih lahkotletskih klubov priredila v Ljubljani lahkotletski izbirni miting v svrhu sestave reprezentance Ljubljane, ki bo v kratkem nastopila na tromatchu z Beogradom in Zagrebom. Tekmovanja so se udeležili tudi nekateri atleti iz Maribora in je Herič (Železničar) v teku na 800 m dosegel čas 2:13.1 in se plasiral na 4. mesto. Hlade (Železničar) je bil v metu diska četrti (35.24 m), Podpečan (Želez.) pa je v teku na 5000 m zasedel 3. mesto v času 17:11.8.

komaj za košček kruha.

V časih nemega filma so zaslužili filmski igralci mnogo več, ker ameriška vlada takrat ni potrebovala toliko denarja. Ko je Charlie Chaplin zapuščal atelejeje Essanay v Chicagu, mu je ponudila Vzajemna filmska družba 650.000 dolarjev letno. Kmalu potem je družba Famous Fleyers-Lasky pravilčno preplačala Mary Pickfordovo, ker je nastopala v dolgih filmih, dočim je izdelovala Chaplin samo kratke filme. Pozneje mu je ponudil Adolf Zukor, ki je bil na čelu družbe, pogodbo za dve leti za 1.040.000 in še posebno nagrado 300.000. Zvezda nemega filma William Barnum je dobival takrat 15.000 dolarjev tedensko, Tom Mix 17.000, Charles Boyer je pa zaslužil predlanskim 129.000 dolarjev, a od tega je dobila ameriška država 45%.

Dober zrak.

Meščan: Sam ne vem, kam, naj bi šel letos na letovišče.

Turist: Na Pohorje — vam zelo priporočam, tam je dober, naravnost izborn zrak!

Kolesar: To je pa res! Moje kolo je prej vedno puščalo. Ker sem ga pa na pomlad enkrat na Pohorju »napumpal« s pohorskim zrakom, mi še zdaj na tri mesece dobro drži.

predpisano štolnino. Kot cerkovník pa je prejemal še stalno plačo 25 gld. od cerkve in prostovoljno mešano zbirci.

Tri dni pred Velikim Šmarnom ni bilo nikoli pouka, ker so ti trije dnevi radi velikanskega romanja za vso župnijo prazniki.

Ob koncu vsakega leta je bilo svečano in javno izpraševanje iz vseh predmetov, ki se ga je udeležilo vedno mnogo ljudi iz vse okolice; najpridnejši učenci so bili nagrajeni, pridni pa javno pohvaljeni. (Med znamenitimi sladkogorskimi učenci je imenovati zlasti pisatelja Miklova Zala in slovničarja prof. dr. Jakoba Šketa.)

Ker so bile v šol. letu 1868/69 šole preurejene, je postala tudi na Sladki gori iz župnijske trivialke enorazredna ljudska šola. V šol. letu 1869. je bilo 296 šoloobveznih otrok, obiskovalo pa jo je le 186. v nedeljsko šolo pa je hodilo 78 učencev, brez pouka pa je ostalo 32 otrok.

Radi šolskih zamud ni bilo treba izreči nikakih kazni, ker je bil šolski obisk kar najboljši in se ljudstvo silno zanima za šolo. Ko je bilo treba spremeniti enorazrednico v dvorazrednico, je bil najprej namen napraviti šolsko sobo v pritličju iz kleti, kjer bi se odstranili oboki. Strokovnjaki pa so ugotovili, da bi imela tako stavba preslabe temelje in so sklenili rajši napraviti šoli še 2. nadstropje za stroške 3600 gld. Ker so se priprave za prezidavo šol. poslojpa tako zavlekle, je medtem šolska oblast z ozirom na na-

raslo število učencev l. 1895. odločila, da se mora pretvoriti enorazrednica kar v trirazrednico, kar se je zgodilo leta 1896 in se je po Veliki noči 1897 pričel pouk resnično v treh razredih. — Posebne omembe je vredno, da je šola na moč podpiral župnik Franc Kene, kar je tem bolj hvalevredno, ko je v enakih okoliščinah in v istem času v Zibiki na vso moč nasprotoval tamkajšnji župnik Plaskan.

Za prvimi učiteljem Gobcem so bili na Sladki gori učitelji-voditelji: Martin Pezdevšek 1868—1869, Ivan Muršec 1869—1871, Franc Škoflek 1872—1873, Martin Pezdevšek 1874—1880, Jakob Vodlak 1880—1895, Hugo Plhak 1895—1925, Alojz Pucelj 1926—1933, in od 1934 Ivanja Strašek.

V zadnjih letih se je položaj Sladke gore silno izboljšal: Leta 1919. je ustanovil upokojeni župnik Jože Kolarič vodovodno zadrugo, ki je zajela vodo v Sopotih ter jo napeljala na Sladko goro in v vas Polže. — S Sladke gore so morali hoditi na vlak ali v Poljčane na glavni ali v Mestinje na Rogaški prog. Šele letos je bila otvorena po prizadevanju učitelja Komarja iz Ponikve na za Sladko goro najugodnejšem mestu ob glavni prog. postaja Lipoglav. In do postaje Lipoglav se gradi sedaj cesta iz Lemberga preko Sladke gore.

Tudi Sladka gora je z zadnjimi preuredbami prenehala biti samostojna občina in spada s trgom Lembergom vred v občino Šmarje pri Jelšah. (Konec.)

O tem in onem

Junaški pogum angleške zdravnice

35letna zdravnica dr. Esther Killickova v Birminghamu je obogatila zdravniško vedo z mnogimi odličnimi znanstvenimi deli in zato so ji prorokovali sijajno karijero. Zdej se je pa proslavila še s pogumnim dejanjem, ki ga lahko mirne duše uvrstimo med najpomembnejše primere zdravniške požrtvovalnosti v prid trpečega človeštva. Junaška zdravnica je prebila polne štiri ure v hermetično zaprti celici, kjer je hotela na sebi preizkusiti učinke metana, tega najhujšega sovražnika rudarjev, ki je pokončal v rudnikih že toliko človeških življenj.

Dr. Howard Collier, predstojnik vseučiliškega zavoda za delovno higijeno, je izjavil, da so sadovi te težke žrtve izredno važni. Učinek tega smrtonosnega plina se da preizkusiti samo na ljudeh, pravi ameriški učenjak. Živali za take poskuse niso prikladne. Pokazalo se je v prvi vrsti, da se človek polagoma temu plinu do gotove meje privadi. Če bi

bila dr. Killickova neposredno izpostavljena učinku enake velike množine plina, bi bila izgubljena. Ker je pa plin prodiral v celico zelo počasi, se je mogla aklimatizirati in tako se ni zastrupila.

Dr. Killickova je bila vse štiri ure pri popolni zavesti in lahko je opazovala na sebi učinek strupenega plina. Čutila je sicer neko čudno, topo zaspanost, ni se pa onesvestila. Silno jo je bolela glava in udje, ves čas ji je šlo na bruhanje in imela je občutek, da se vse okrog nje vrti. V ušesih ji je bučalo in šumelo, da je večkrat mislila, da sliši grmenje iz daljave. Ko je dala po štirih urah znak za otvoritev celice, je bila že močno zastrupljena. Čez nekaj ur so pa začeli znaki zastrupljenja pojemati in drugi dan so povsem izginili. Če je mirno ležala v celici smrti, je trpela mnogo manj, nego če se je gibala. Pogumna zdravnica dobi za svoje junaštvo častni doktorat mnogih visokih šol.

Mac Olsen je ostal na otoku sam. Kar je prihrumela nevilnita. Nепrestano je dal svetlobne signale, toda razburkano morje je treščilo čoln ob skalo in oba Olsenova tovariša sta utonila.

za naporno stražarsko službo na Aleutih ne bo več sposoben.

PIVO UTRJUJE SRCE.

Da je pivo zdrava pijača, so vedeli že stari narodi. Ne smemo pa seveda piti piva preveč. V zmerni količini lahko pivo koristi tudi tam, kjer bi človek tega ne pričakoval. Tako je pivo zdravilo za pljučne bolezni, posebno če so šele v začetku. Mnogi zdravniki priporočajo pivo, če se tuberkuloza še ni razvila, če se ni združena z vročico. Zadnje čase so prišli tudi na to, da je pivo dobro redilno sredstvo in da celo utrjuje srce. Zdravniki pa vedno znova priporočajo zmernost. Angleški zdravnik, specialista za bolezni srca dr. Smith, pravi, da pivo blagodejno vpliva na človeško telo, če ga pijemo v zmernih količinah. Človeku s slabim srcem se ni treba bati vrčka piva, ker pivo ne samo da pospešuje krvni obtok, temveč je tudi važno hranilo. Osební zdravnik princa Waleškega dr. Thomas Horden je izjavil na nekem predavanju, da imamo mnogo dokazov, da je pivo dragoceno hranilo, ki pospešuje tudi prebavo, da nam jed bolje tekne.

Jo pozna.

Neža: »Moj ženin in jaz štejeva skupaj natanko 50 let.«
Jera (zlobno): »Kaj takega smrkavca boš vzela?«

Osivel v strahu pred podganami

Ameriške obalne stražarske ladje vozijo vsako leto okrog samotnih otokov Aleutov in izmenjajo stražarje v težki službi na obali. Poveljstvo parnika »Champlain« je objavilo oni dan poročilo o tem, v kakšnem položaju so našli stražarja Olsena, ki so ga na otoku oblegale lačne podgane.

Zadnja leta se je večkrat pripetilo, da so razbojniške tolpe z motornimi jadrnicami prispele k Aleutom, kjer so pobijale tjalne in delale s tem nepopravljivo škodo. V borbi proti tem škodljivcem je ustanovila ameriška vlada na nekaterih otokih straže in pošilja tja stare, žilave, samotarstva vajene moške z Aljaske. Njihova naloga je paziti, da se spoštujejo mednarodne pogodbe in da jih spoštujejo tudi roparji s Tihega oceana. Te straže ostanejo navadno vse poletje na svojem mestu, jesen! jih pa odpeljejo. Lanske jeseni pa parnik »Champlain«

pod poveljstvom kapitana Nickelsena zaradi viharja in pozneje tudi zaradi ledu ni mogel do skalnatega otoka, kjer je bila straža treh mož. V tem ni bilo nič hudega, kajti straža je imela zalogo živil za pol leta. S parnika so straži sporočili, da pridejo ponjo spomladi, ko bo ugodnejše vreme.

Računali so z normalnimi razmerami na otoku, pri tem so pa pozabili na podgane. Na otok so bile prišle z nekega parnika in ker so jim nametali dovolj hrane v obliki mrtvih tjalnov, ki so jih pustili lovci na otoku potem, ko so jih odrli, so se podgane silno razmnožile. S to nadlego so se kmalu seznanili stražarji. Vsake štiri ure so se morali izvenjati, da so ubranili živila in celo sebe pred požrešnimi podganami. Srečno bi bili prestali tudi to preizkušnjo, da jih ni zadela nesreča. Nekega jutra sta se dva odpeljala s čolnom na morje loviti ribe.

Opravična številka IX I 1105/37 9

Dražbeni oklic

Dne 28. julija 1937 ob 11. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga: Pobrežje vl. št. 707
Cenilna vrednost: 55.898.— Din
Najmanjši ponudnik: 37.265.33 Din

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX. dne 5. junija 1937.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo tužno vest, da je naša ljubljena hčerka, sestra, svakinja itd., gospodična

Jelka Glavič

v 40. letu svoje starosti dne 13. junija ob 1. uri zjutraj po dolgi, težki bolezni, prevredna s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice bo v torek, dne 15. junija ob pol 17. uri iz mrtvašnice na pobrežko pokopališče.

Maribor-Pobrežje, Abazzia, Kalifornija, dne 14. junija 1937.

Zalujoče družine: Glavič, Sergio, Hrast, Možina in ostalo sorodstvo.

Razno	Kupim	Stanovanje
POZOR VSEM INTERESENTOM! V novi zgradbi in to v centru mesta oddam tri primerne prostore, uporabljive za pisarno ali kaj sličnega. Vprašati: »Prešernova klet«, Gosposka 26, od 11.—12. ure. 3205	AVTOMOBILISTI! Din 7.— za kg plačam za avto plašče osebnih avtomobilov, za plašče tovornih avtomobilov pa po dogovoru. Justin Gustinčič, Tattenbachova 14. 2934	GOSPODA sprejem na stanovanje, Vrba nova 6-I, desno. 3203
PES OVČAR se je našel. Vpraša se: Wolfowa ul. 14. 3206	ZA 14-KARATNO ZLATO plačam Din. 28.— za gram, brilante in srebrni denar po najvišjih cenah. Kupujem zastavljalne liste. M. Ilgerjev sin, Maribor, Gosposka 15. 1236	SOBO IN KUHINJO oddam Stritarjeva 39, Studenci. 3210
OTROKA sprejem v celo oskrbo. — Majhen Rudolf, Sp. Velka št. 15, pošta Marija Snežna. 3207	Sobo odda Oddam solčno, lepo OPREMLJENO SOBO. Dr. Verstovškova 4/1, vrata 28. 3137	Službo dobi POSTREŽNICO sprejem. Metelkova ul. 45. 3211
KOLESA PRVOVRSTNIH ZNAMK in šivalni stroji prima na male obroke le v Studencih Ulica Kralja Matjaža 20 (blizu »Bele zastave«). 3213	LEPA PRAZNA SOBA s prostorom za kuhinjo se odda. Naslov v upravi. 3208	Kupujte svoje potreščine pri naših inserentih!
Prodaj	SOBO poseben vhod in hrano oddam Vrbanova 28, pritličje, desno. 3212	
BRIVNICA brezkonkurenčna, dobro vpečljana na dobrem prostoru zaradi selitve ugodno naprodaj. Naslov se izve v upravi lista. 3213		

Pasajilnica
R. Z. Z. O. P.
MARIBOR, NARODNI DOM
USTANOVLJENA LETA 1882

Stanje hranilnih vlog nad 55 milijonov Din - Rezervni sklad nad 11 milijonov Din

* Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od 3 do 5%.

Sodoma in Gomora

Vselej jih je rabil, kadar je prišel. »O častiti gospod, naj le povedo, kaj bi radi, prav z veseljem jim bom ustregla.« Angelikovo oko je med tem zagledalo na koncu hodnika ozka vrata, na katerih je bila naslikana ničla. V tistem trenutku se je v njegovih očeh vnel tak žar, kakor v očeh kakega bistroumnega dakelna, ki se mu je posrečilo pouzmati mastno klobaso, in izraz srečnega veselja je spreletel njegov obraz.

»Ljuba žena,« je dejal Angelik, »nikar mi ne zamerite — jaz sem včasih tudi človek... prosim za ključ k onim vratom.«

Starka si je skoraj izpahnila noge, tako je hitela po ključ, in je spoštljivo spremljala Angelika na konec hodnika in mu odprla vrata.

Notranji glas je starki velel, da se mora umakniti izpred vrat z naslikano ničlo, in umaknila se je do vhoda v hišo ter tam čakala v družbi raznih deklet.

Angelik pa je bil neprimerno srečen in vesel, da bi bil najraje zavriskal, in da je v duhu blagoslovljal policaja, ki ga je

bil pregnal s hišnega praga. Saj je imel tu za vratni z ničlo, ugodno priliko izvršiti potrebno spremembo v svoji zunanjosti.

»Kar hudiču bi se zapisal, tako sem dobre volje,« se je smejal sam pri sebi in se začel preoblačiti.

»Adijo kuta in čepica!«

V nekaj trenutkih je bila kuta sličena in so bile hlače oblečene. Iz svežnja je vzel lepe svetle čevlje in jih obul in dal na glavo sicer nekoliko pomečkani, vendar dosti čedni klobuk. Izgledal je kakor kak pisar, a bil je s seboj prav zadovoljen in zdelo se mu je, da izgleda kakor kak baron.

»Zdaj mora pasti še brada,« je nekako otožno vzdihnil, »ta moja lepa, dolga ka-